

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Ağustos 2021

Sayı :30824082-6101602771

Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/38983
7/41142
7/41490
7/42934
7/43024-7/43025
7/43028
7/43710
7/43970
7/44317
7/44769

G.K.

EK:

-Liste (6 Adet, 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (118 Adet, 220 Sayfa)

7/44973
7/45153
7/45157-7/45158
7/45178
7/45260
7/45466-7/45469
7/45474
7/45624-7/45625
7/45630
7/45744
7/45855-7/45866
7/45870

G.K.

7/45872
7/45877
7/46297
7/46299-7/46300
7/46304-7/46305
7/46490-7/46492
7/46495-7/46498
7/46623
7/46626
7/46630

G.K.

Murat KURUM
Bakan

7/47328
7/47330-7/47334
7/47337-7/47338
7/47434-7/47435
7/47437
7/47439
7/47441-7/47442
7/47571-7/47573
7/47683
7/47685-7/47687
7/47691
7/47873
7/47876

G.K.

G.K.

7/46761-7/46762
7/46764
7/46769-7/46772
7/46884
7/46886
7/46890
7/46942-7/46948
7/46951-7/46955
7/47012
7/47016
7/47104
7/47132-7/47139
7/47221-7/47225

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN BURAK ERBAY'IN
TBMM 7/47873 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

SEKA Dalaman İşletmesi, 2001 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından özelleştirilmesinin ardından MOPAK Dalaman Selüloz-Kağıt-Karton Entegre Tesisleri adıyla faaliyetlerine devam etmektedir. Ancak özelleştirildiği tarihten günümüze kadar geçen süre boyunca, özelleştirme sözleşmesinde yer alan taahhütlerin yerine getirilmediği, gerekli yatırımların yapılmadığı, çevre sağlığı için gerekli atık depolama ve bertaraf etme işlemlerinin yeterli olmadığı yönünde şikayetler bulunmaktadır. Son olarak geçtiğimiz günlerde atık depolama alanında meydana gelen yangın nedeniyle Dalaman, Ortaca ve Köyceğiz ilçeleri çıkan dumandan ve yanan kimyasal içerikli maddelerin çıkardığı koku nedeniyle büyük oranda etkilenmiştir. Bu konuyla ilgili olarak aşağıdaki sorulara cevap verilmesini arz ederim.

- 1) SEKA Dalaman İşletmesi 2001 yılında hangi sözleşme şartları çerçevesinde özelleştirilmiştir?
- 2) Özelleştirme sözleşmesinde fabrikaya yatırım yapılması ve kapasite artırımına gidilmesi yönünde maddeler bulunmakta mıdır?
- 3) Eğer bulunmaktaysa, özelleştirme işlemi gerçekleştirilirken fabrikaya yapılacak yatırım miktarı ve kapasite artırım ne kadardır?
- 4) Fabrikanın özelleştirildiği tarihte fabrikada kaç işçi çalışmaktaydı, bugün kaç işçi çalışmaktadır?
- 5) Fabrikada gerçekleştirilen imalat sonucunda ortaya çıkan atıklar hangi şartlarda depolanmakta, transfer edilmekte ve bertaraf edilmektedir?
- 6) Fabrika özelleştirmenin gerçekleştirildiği 2001 yılından bugüne kadar fabrika atıklarıyla ilgili kaç kez denetleme yapılmıştır?
- 7) Özellikle, yapılan imalattan kaynaklı olarak çevreye ve insan sağlığına zararlı maddelerin depolanması ve bertaraf edilmesi işlemleri denetlenmiş midir?
- 8) En son denetim ne zaman yapılmıştır?
- 9) Fabrikanın atıklarının uzun yıllardır depolama koşullarına uygun olmayan şartlarda, açık alanda gerekli tedbirler alınmadan depolandığı doğru mudur?
- 10) Fabrika atıklarının hiçbir arıtmaya tabi tutulmadan çevreye bırakıldığı doğru mudur?
- 11) MOPAK A.Ş.'ye bugüne kadar katı atıkları usulüne uygun depolamadığı, ayrıştırmadığı ve bertaraf etmediği ile ilgili olarak ceza uygulanmış mıdır?
- 12) Geçtiğimiz günlerde fabrikanın depolama alanında meydana gelen yangının aynısı geçtiğimiz yıllarda da meydana geldiği ancak herhangi bir denetleme yapılmadığı doğru mudur?
- 13) Bakanlık adına bu fabrikada denetleme yapan görevlilerin isimleri nedir?

CEVAPLAR

1,2,3) Söz konusu işletme Türkiye Selülöz ve Kağıt Fabrikaları (SEKA) adına kayıtlı iken özelleştirme kapsamına alınıp 28.03.2001 tarihinde MOPAK'a devredilmiştir. Özelleştirme şartları ile ilgili Bakanlığımızda herhangi bir bilgi/belge bulunmamaktadır. Konu ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığından (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

4) Fabrikanın özelleştiği tarihte kaç işçi çalıştığı ile ilgili Bakanlığımızda bilgi bulunmamakla birlikte; günümüz itibarıyla taşeron firma personeli ile birlikte toplam 400 personel çalışmaktadır.

5) İşletmede izinli atık depolama alanı bulunmaktadır. Bu alan zemini beton, üstü kapalı olup, Atık Yönetimi Yönetmeliğinde belirtilen standartlara uygundur. Faaliyetten kaynaklı atıklar bu alanda depolanmaktadır. Yapılan denetimlerde atıkların lisanslı işletmeye verildiğine dair belgelerin bulunduğu tespit edilmiştir.

6,7) Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce ilgili yönetmelikler kapsamında faaliyet sonucu oluşan atıklar denetlenmektedir. İşletmede tespit edilen tehlikeli atıklar imalattan kaynaklı oluşmamaktadır. Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından verilen Çevre İzin ve Lisans Belgesi kapsamında izin verilen atıkların haricinde (kontamine olmuş metal teneke, yağlı malzemeler, üstüğü, IBC tank, pil, batarya, atık boyalar, gres yağ ve kutuları, basınçlı kaplar sprej boya, deodorant kutusu vb.) dışarıdan atık kabulü yapıldığı, atıkların içten yanmaya devam ettiği hususları tespit edilmiştir. Çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike yaratan bu durum sebebiyle işletmenin 01.11.2023 tarihine kadar geçerli olan Çevre İzin ve Lisans Belgesi süre verilmeksizin iptal edilmiştir. Bu kapsamda Dalaman Kaymakamlığına işletmenin yeni geçici faaliyet belgesi düzenlenene kadar faaliyetinin durdurulması gerektiği bildirilmiştir. Yakma Tesisi ve Kojenerasyon Tesisine ait proje tanıtım dosyasına istinaden 25.07.2019 tarihinde işletmede yapılan denetimde, yangının olduğu alanda bulunan malzemelerin 03.03.07 atık kodlu atık kağıt kartonun hamur haline getirilmesi sırasında mekanik olarak ayrılan iskartalar olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu Yakma Tesisi ve Kojenerasyon Tesisine 21.04.2020 tarih ve 2020141 karar nolu ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir.

8,9) Fabrika atıkları işletmenin izinli atık depolama alanında depolanmaktadır. 27.06.2021 tarihinde yapılan denetimde tespit edilen tehlikeli atıklar Çevre İzin ve Lisans belgesinde belirtilen atık kodları dışında kabulü yapılan atıklardır. Bu nedenle işletmeye 5491 sayılı Çevre Kanununda değişiklik yapılmasına dair Kanunla değişik, 2872 sayılı Çevre Kanununun 20 maddesinin (v) bendi "Bu Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak tehlikeli atıkları toplayan, ayıran, geçici ve ara depolama yapan, geri kazanan, yeniden kullanan, taşıyan, ambalajlayan, etiketleyen, bertaraf eden ve ömrü dolan tehlikeli atık bertaraf tesislerini kurallara uygun olarak kapatmayanlara idari para cezası verilir." hükmü gereği tesis içerisinde tehlikeli atıkları düzensiz ve izinsiz şekilde depolayan ve gerekli önlemleri almayarak yangın çıkmasına zemin hazırlayan işletme hakkında Muğla Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce 12.071.949,00 TL idari para cezası uygulanmıştır. Söz konusu firma ile ilgili olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

10,11,13) Fabrikadan kaynaklı iki tür atık oluşmaktadır. Bunlar proses kaynaklı katı atıklar ile proses kaynaklı atık sularıdır. Proses kaynaklı katı atıklar lisanslı işletmelere verilerek bertaraf edilmektedir. Proses kaynaklı atıksular sistem geri devrinde kullanılmakta olup; fabrika arkasında 2 adet lagün bulunmaktadır. İşletmede bulunan lagünlerden bir tanesinin boş olması sebebiyle atıksu deşarjı yapılmamaktadır. Fabrikanın 01.11.2023 tarihine kadar geçerli derin deniz deşarjı ile ilgili çevre izni bulunmakta idi. Ancak 09.06.2021 tarih ve 1215246 sayılı yazımız ile çevre izni iptal edilmiştir. Bu nedenle atıksuların arıtmaya tabi tutulmadan çevreye bırakılması söz konusu değildir.

Bakanlığımızca gerçekleştirilen 18.10.2019 tarihindeki denetime istinaden tehlikesiz atıkların tesis içerisinde düzensiz depolanması sebebiyle 216.591 TL idari para cezası uygulanmıştır.

12) 15.09.2018 tarihinde fabrikada çıkan yangının atık alanında çıkmadığı, kabuk sahasında çıktığı işletme tarafından beyan edilmiştir. Bu yangının rüzgârın da etkisiyle kısa sürede büyüdüğü, yangına havadan 1 Amfibi uçak, 4 helikopter, fabrikanın içerisinde de Orman, İtfaiye, askeriye ait araçlar ve iş makineleriyle müdahale edildiği, yangının fabrikaya sıçramadan ekiplerin yoğun müdahalesiyle kontrol altına alındığı, yangında fabrikanın etrafını çevreleyen özellikle okalıptüs ağaçlarının yandığı bilinmektedir.